

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

60. Diuitiis recte vti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

SIGNVM LX.

Recte diuitiis vti.

EVs in veteri lege magnas diuitias tum Pontifici, tum Sacerdotibus ac Leuitis assignavit, licet enim nullam partem certam pro Hebraeis terrae attribuerit, attribuit tamen annatas, primitias & alia eiusmodi, ex quibus integram omnino summam conflare necesse erat. Recte ait Sanctus Gregorius. *Non census in re est, sed affectus. Cuncta enim quae Deus con-* Num. 18.

bona sunt, sed qui bonis male vititur, profecto agit, quasi per edacitatis ingluuiem eo, quo viuere debuit moriatur. 10. Mor. 6.

Hinc boni Clerici vt prauum diuitiarum vici vitent, obseruent illud quod Psalm. 61. praecuratur: *Diuitia si affluant, nolite cor apponere, apponite cor,* ait P. Platus de officio Card, cap. 15. *Deus amat, qui iis gaudet, qui eas magnum aliquid habent. Itaque adhiberi quidem debent ad vitae necessitates vt terra, sine qua ne viuere quidem possumus, & in deo non habetur in pretio, vt etiam pedibus* Amos 6 vobis qui opulenti estis, &c.

adhaerent, & si quid forte adhaerit, statim excuriatur. Hom. 19. in Ezech. 15. Mor. c.

Sanctus Gregorius ait, *Cuncta temporalia vsu non possidenda esse. Et: Quisquis temporalia nimie diuitias se magis illis quam sibi ipsa supponit. Multi enim in hoc mundo diuites fuerunt, rebus & honoribus culti. Habere multa videbantur, quorum mentem, sint superiores omnibus rebus quas possident.* 19. Clerici habeant opes, non habeantur ab illis.

bona illorum in manu erant, quia potestati animi tenebantur.

S 3 Boni

Boni Clerici in diuitias liberrime domi-
tur imo altas etiam subter se habent, despici-
contemnunt, non autem illis quasi capi-
uiunt. Norunt enim quam hæ res sint infa-
quam vanas, quam nullius momenti, in-
iam quam sæpe noxiæ & damnosæ. S. Chrysostomus
diuitias seruum, ait, esse fugitium, nec am-
gacem, sed etiam hericidam, quia non eo
tentæ, vt possessorem deserant, sed etiam
ingulant. Perpendit idem Chrylost. quod
nus eas non simpliciter diuitias, sed fraudem
deceptionem diuitiarum appellat, quoniam
quit, nihil aliud est in diuitis præter deceptionem
voluptas, & gloria, ornatus & pompa, hæc
similia phantasmata quædam sunt, nullas
vere continentia. Vere phantasmata stultiti-
re, falsaque mentis imagine nixa. Quid enim
dem boni inest in domo aurata, in super-
læis, in capitibus sumptuosis? aut quid in
conditam habere multam vestem ornati-
ris, quæ ex eo utilitas? Nam quod sol-
ctus ex domo existit, vt frigus aut æstus
tur, id quidem perinde existit ex domo
cri. Quare ornatus illi ex marmore, ex statuis
picturis, illi magnifici apparatus, & cæteræ
modi pompa, nihil solidæ utilitatis adferunt
eoque verissimum est, quod idem Chrylost. docet
rena omnia pro nihilo habenda esse, neque
se pretium ac dignitatem habere, sed ex
nitione nostra, idque probat exemplo gentium
in quibus ipsis nil sit cur tanti æstimentur
communes lapides & magnitudine & vtilitate

Ho. in Eu-
top. Tom. 6

Hom. 45. in
Matt.

Hom. 10.
ad Philip.

moderate, interdum etiam pulchritudine multo
superiores sint.

Norunt etiam bona hæc caduca ostentare po-
tius vsum quam continere, cum satis appareat si
habebant utilitatis, vel splendoris id ita flu-
ente esse, ita incertum vt nunquam securo ani-
mo possidere possis. Hinc S. Gregorius ad illud
psalmi: *Præterit figura huius mundi*, addit, ac si a-
diceret, *nolite constanter diligere mundum*, 1. Cor. 7.

*Quando & ipse non potest quem diligitis, stare. Incassum
quasi manentes fugitis dum fugit ipse quem amatis.*
Et totum hunc mundum ruinosa domui cō-

stat: *Si, ait, ruinam sui domus quassata minaretur,
quis illa habitaret, fugeret, & qui stantem di-
cunt recedere quanto citius a cadente festinaret. Si igi-
tur mundus cadit, & nos eum amando amplectimur,
perimus potius volumus, quam habitare, quia nulla nos
a ruina illius separat, quos eius passionibus amor*

S. Amb. ait: *Si Evangelio Domini etiam populus ipse
in scientiam opum informatus, atq; institutus es,
magis nos Leuitas oportet te reuocari non teneri cu-
ratibus, quorum Deus portio est?*

Quantæcunque bonis Clericis affluant o-
portet retinere humilitatem, comitatem, & sermo-
niam affabilitatem. S. Greg. laudat Abrahamum,
quod cum tam locuples & opulentus esset, ta-
men adeo demissa loqueretur, vt etiam se (non
diuitias) pulueris & cineris loco habe-
re. *Quando, inquit, hunc res possesse extollerent,
de se quoque earum possessore, tam abiecta senti-*

3. Non solum non efferuntur diuitiis, sed etiam pen-
tius extimescunt ne præsens fœlicitas famulet, ve
fœlicitatem, vel impediatur, vel certe immutetur.

Hom. 40. in enim Greg. ait: *Si qui estis qui in hoc mundo carnis
Euan. Luc.* ris boni aliquid accepistis, ipsum, ut ita dicam, *quod
is. Recepisti* pertimescere debetis, ne vobis pro quorundam *quod
bonū in vi* rum actuum compensatione sit datum, ac iudex *quod
ta tua.* exteriora bona restituit, à restitutione boni interioris *quod
Luc.* ne honor hic, vel diuitia, non adiuuentum *quod
sed remuneratio sit laboris.*

4. Intelligunt ex ijs sibi nouam causam *quod
uamq; obligationem iniectam esse ad bene-
ctaque viuendum. Quid enim sunt alia
Ecclesiastica, quam res Deo dicatæ, atque
dicatæ, ut ipsius Ecclesiæ ministri alantur
autem ad finem vtantur, nisi vt Ecclesiæ
uiant, quemadmodum decet ministros?
etiam eo magis valet, quo maiora sunt ha-
na, vberiores redditus, ampliores facultates
quo apparet quales, ex hoc etiam capite
oporteat ditiorum Clericorum mores,
sanctitatem, quantam alacritatem, ad omnia
& ad omnem laborem pro Domini Ecclesiæ*

Hom. Ecce eundem S. Bernhard. ait: *Væ, væ, tibi
reliquimus* mors in olla, mors in ollis carniū, mors in hinc *quod
deliciis est, non modo quia secus introitum
tionis posita esse cognoscitur, sed ob id maxime
populi constat esse peccata, quæ comedis, ac si
tibi minus sufficere viderentur. Sollicitus esto
rationem redditurus, pro eis gemitus fundere,
agere penitentia fructus, alioquin tibi ea
imputanda, quæ modo inter delicias com-
est.*

diuitiis, *Seu pendis, tanquam nihil attinenda tibi. Ve-*
nicitas faceret, venient ante tribunal Christi: audietur populo-
querela grauis, accusatio dura, quorum vixere sti-
mulo mundum, nec diluere peccata, quibus facti sunt duces caeci,
dicam, insipienti mediatores. Quid tibi insipiens delicia sa-
rorunda, quid diuitia illa cecos delectant oculos, quibus
ac iudex, tantam graue indicium, tam dura temetipsum
oni inuenerunt? Hæc S. Bernard.

Pf. 9.

6. Norunt quam multa vitia ex diuitiis scate-
scoleant quasi vermes ex putri limo. Hinc S.
causam *Christi. Nemo opum & facultatum copiam perse-*
ad bene *curatur. Multa hinc mala exoriuntur in qui non atten-*
t aliud *arrogantia, socordia inuidia, vana gloria, & alia*
e, atque *multo grauiora. Et: Diuitia sunt omnis absurditatis in Pf. 38.*
antur: *inuentrices omnium malorum, luxus animi,*
Ecclesi *trivies corruptionis, hostes continentia, inimica*
stros? *comparantia, denique occulti fures omnis virtutis.*

in Pf. 38.

6. Norunt quod rerum quæ possidentur
curatio mentem in varias partes distrahat, at-
ta aggrauet temporalibus & terrenis cogita-
nibus, vt se ad cœlestia erigere (ad Deum fa-
lariter euolare) non possit, aut si interdum e-
Ecclesi *cur statim ad hæc infima reuoluatur. Ex hac*
te occupatione subit paulatim Dei & diuina-
rerum obliuio, ex obliuione cæcitas & ob-
citas, hæc vero in tetra flagitia præcipitat,
S. Greg. *Solet rerum abundantia, inquit, tanto*
a diuino timore mentem soluere, quanto magis
exigit diuersa cogitare. Nam dum per multa spar-
stare in intimis fixa prohibetur.

2. Mor. c. 4.

7. Norunt ea omnia quæ naturæ adeo pla-
(sensibus arrident) & iucunda sunt, dissoluat
S 5 homi-

hominem, & facere vt euanescat & effluat
2. de consid. ac diffluat. Hinc S. Bern. *Quando prosperitas
 cautis non fuit ad disciplinam, quod ignis ad ceram
 solis radius ad niuem, vel glaciem: Sapiens Dani-
 piens Salomon, sed blandientibus nimis secundum
 alter ex parte, alter ex toto desipuit.*

Si omnia quæ ad vitam transigendam ne-
 ria sunt abunde omnibus clericis absque
 suppetant, nec ullius rei quisquam inopi-
 matur, mox duo grauissima mala consequi-
 se est, omnium artium ac rerum pulchritu-
 ditatem, & morum externam corrupte-
 litudinem omnibus in comestationes & lib-
 effusis. Nemo enim laboriosa opera subire
 nemo alteri seruire. Et otium rerumq; abun-
 dia summam suppetat morum correptionem
 Docent hoc homines illi qui ante diluuium ser-
 ruit, quos otium & luxus perdidit, & gentes
 dam Barbaræ apud Brusilios, quæ cum pauca
 bus ob clementiam cæli opus habeant, & abun-
 na abundant, ventri penitus sunt mancipata
 assidue abdomini seruiunt omnibus vitis gra-
 natissimæ. Duo sunt quæ mores hominum
 xime corrumpunt, otium & rerum afflu-
 Hæc materiam omnibus vitiis subministrat. S-
 lud animum ad eis vacandum expeditum
 vtrumque submouet paupertas, nam formidant
 modorum abscondit, & mentem innocens
 & cogitationibus occupat. Vt hæc conclusio
 decet virum Apostolicum esse vacuum omni
 licitudine rerum temporalium, etiam earum
 vitæ necessariæ sunt, & in Deum fiduciam

...eiusque prouidentia se committere. Hinc *Matt. 10.*
...stus misit Apostolos sine sacculo & pera, & *Luc. 22.*
...nihil eis defuit.

SIGNVM LXI.

Ebrietatem execrari.

...*Petrus*, vt testatur *B. Clemens Papa & Martyr Iuo in 1.*
...*apostolus* discipulus *Epif. 1. ad Iacobum fratrem decr. par. 1.*
...*omni* ebrietatem valde cohibeat & ebriosos *c. 84.*
...*Chrysostomus* & animo mortuos esse predicabat.
...*Carolus Borromeus* (ad *Archiep. Mediolan. tria*
...*liber* paraxat, eaq; per parua vitra diluta aqua in pran-
...*ca* subire ebibebat.

...*Cheramon Stoicus*, teste *S. Hieron. 1. contra Langhecrn*
...narrat *priscos Aegypti sacerdotes catinibus & eius de vi-*
...*no* semper abstinuisse ab eo tempore quo *ta & ho.*
...*essent* diuino cultui vacare, vt sensus experiretur *Eccl. li. 3. 6.*
...*tenuitate* vegetiores. *Diodorus Siculus c. 14.*
...*(lib. 2. c. 2.)* Aegyptij sacerdotibus certum cibum
...*etiamque* vini portionem dabant, ne cibo cor-
...*is* viris grauaetur, & vini immodica ingurgitatione
...*indigna* sacerdotibus facinora per-
...*affligerent.*

...*S. Augustinus* *serm. 232. de tempore ait: id-*
...*tantam* infelicitate se inebriant homines, quia
...*ebrietatem* aut paruum aut nullum pec-
...*concl*uunt esse, sed pro ista ignorantia maxime sacer-
...*sibi* populis quæ & quanta mala de ebrietate
...*assidue* noluerint predicare, & *ser. 231.*
...*aliqui* etiã clerici q hoc deberet prohibere
...*ipfi*